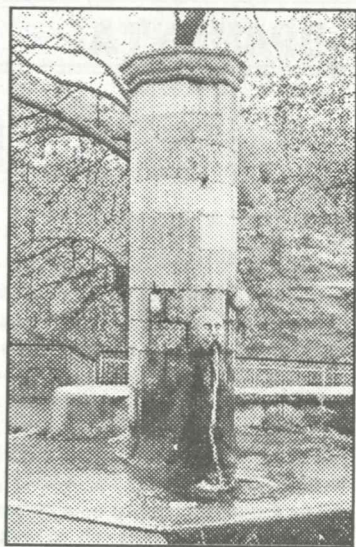

ΠΡΑΜΑΝΤΑ

Περιοδική έκδοση του Συλλόγου Πραμαντιωτών Ιωαννίνων
 Έτος Γ', Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 1997 - Αρ. φύλλου 17
 Ταχ. Διεύθυνση: Γοργοποτάμου 20 - 452 21 Ιωάννινα

ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ «Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ» ΚΑΙ Ο «ΔΗΜΟΣ ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ»

Το νομοσχέδιο «Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ» που ρυθμίζει τις μελλοντικές συνενώσεις Δήμων και Κοινοτήτων, έχει ήδη κατατεθεί στη Βουλή και σύντομα θα είναι νόμος του Κράτους. Στο νομοσχέδιο αυτό προβλέπεται και η δημιουργία Δήμου με την επωνυμία «Δήμος Πραμάντων» και έδρα τα Πράμαντα, που θα περιλαμβάνει τις κοινότητες Πραμάντων, Αμπελοχωρίου και Ραφαταίων.

Είναι γνωστό ότι το σχέδιο «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ» συνάντησε πολλές αντιδράσεις. Στην πλειοψηφία τους οι αντιδράσεις αυτές δεν ήταν επί της ουσίας αλλά είχαν κίνητρα τοπικιστικού χαρακτήρα, όπως έριδες για την επωνυμία ή την έδρα των δημιουργούμενων νέων Δήμων. Οι Πραμαντιώτες

μού Άρτας παραμένουν ως αυτόνομες κοινότητες, έτσι ώστε τίποτα να μην συνηγορεί στην πιθανότητα για μελλοντικές συνεννοήσεις για κοινή πορεία ανάπτυξης και διαχείρισης των πόρων της ευρύτερης περιοχής.

Είναι φανερό, επομένως, ότι ο Δήμος Πραμάντων δεν μπορεί να καταταχθεί μέσα στους «δυνατούς» Δήμους του Νομού.

Τι, λοιπόν, αλλάζει στ' αλήθεια για το χωριό μας πέραν της αλλαγής του τίτλου του Προέδρου Πραμάντων σε Δήμαρχο Πραμάντων;

Και ακόμη σπουδαιότερο: Πώς πρέπει να λειτουργήσει ένας μικρός νέος Δήμος ώστε να εκμεταλλευθεί με το βέλτιστο τρόπο τις δυνατότητες και τις προοπτικές, που δίνει στους νέους Δήμους ο «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ»;

Το θέμα είναι σφαλώς τεράστιο και θα μπορούσαν, μέσω της εφημερίδας μας, να καταθέσουν τις προτάσεις τους όσοι συγχωριανοί και φίλοι ασχολούνται σχετικά, έχουν άποψη και ενδιαφέρονται.

Μερικές γενικές σκέψεις, που θα μπορούσε να κάνει κανείς, για το ξεκίνημα του νέου Δήμου είναι οι παρακάτω:

1) Πρώτα απ' όλα η φιλοσοφία ότι τώρα πλέον είμαστε τρεις και όχι ένας, ότι τα σύνορά μας δεν σταματάνε πια στην Μπούγα αλλά έχουν επεκταθεί μέχρι την Πλάκα θα πρέπει να βιωθεί και να χαρακτηρίζει κάθε πρόταση και σχεδιασμό.

2) Η ενίσχυση των νέων Δήμων σε έργα υποδομής θα πρέπει, στην περίπτωση μας, να γίνει ορθολογιστικά και με τρόπο που θα βοηθήσει ουσιαστικά τις κοινότητες. Εδώ οι προτάσεις είναι πολλές. Για παράδειγμα τη στιγμή που οι περισσότεροι νέοι Δήμοι θα ζητούν κονδύλια για νέα κτίρια (Δημαρχεία κ.λ.π.) εμείς μπορούμε να ζητήσουμε και να πετύχουμε κονδύλια που θα καλύπτουν ουσιαστικές ανάγκες (διακοινοτικούς δρόμους, δίκτυα ύδρευσης κ.ά.), εφόσον στην Πράμαντα υπάρχουν ήδη κτίρια, που μπορούν να κα-

Η Αίθουσα του Συλλόγου μας

Μετά από οχτάμηνη προσπάθεια του Δ.Σ. του Συλλόγου και με δεδομένη την ευαισθησία που διακρίνει τους Πραμαντιώτες των Ιωαννίνων σε συλλογικά θέματα, πραγματοποιήθηκε στις 22.10.97 η υπογραφή συμβολαίων αγοράς της αίθουσας του Συλλόγου μας μεταξύ του πωλητή κ. Ιωάννη Σιόντη και των εκπροσώπων του Συλλόγου μας. Το υπόλοιπο ποσό του 1.500.000 δρχ. το οποίο αναφέρεται ως υπόλοιπο στα συμβόλαια, πρέπει να βρεθεί μέχρι τον Ιανουάριο του 1998 κι αισιοδοξούμε ότι θα ανταποκριθούν κι άλλοι χωριανοί μας στον αγώνα που γίνεται. Ήδη από την 1η Οκτωβρίου η αίθουσα λειτουργεί και μετά τις μικροεπισκευές και τα χρωματισμάτα είναι στη διάθεση των χωριανών μας και είναι ανοιχτή κάθε Δευτέρα και Τετάρτη 6-8 μ.μ. και Κυριακή 5-8 μ.μ. Βρίσκεται στην οδό Μπιζανίου 24 (εντός της στοάς) απέναντι από την είσοδο του πρακτορείου ΚΤΕΛ Πρέβεζας. Τα μαθήματα χορού έχουν αρχίσει και σε λίγο θ' αρχίσουν και οι πρόβες του θεατρικού τμήματος και όσες άλλες εκδηλώσεις προγραμματιστούν.

Για την αγορά της αίθουσας ακούστηκαν κι αρνητικές γνώμες προερχόμενες από χωριανούς μας που δε ζουν στα Γιάννινα. Εμείς όμως αναλάβαμε να υλοποιήσουμε την επιθυμία των Πραμαντιωτών Ιωαννίνων και ζούμε από κοντά την πραγματικότητα, πιστεύουμε ότι η ιδιόκτητη στέγη μπορεί να βοηθήσει στην αύξηση των δραστηριοτήτων του Συλλόγου.

Εκεί θα βρει στέγη και η ποδοσφαιρική ομάδα του χωριού μας, η οποία τα τελευταία χρόνια έχει μεταφέρει την έδρα της στα Γιάννινα. Ακόμη προβλέπουμε ότι και η Κοινότητα, αλλά κι ο μελλοντικός Δήμος Πραμάντων, θα μπορεί να εξυπηρετεί ένα μεγάλο αριθμό δημοτών στην αίθουσα των Πραμαντιωτών, όπως έχουμε τονίσει κι άλλη φορά.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου μας αισθάνεται την υποχρέωση να ευχαριστήσει τους Πραμαντιώτες των Ιωαννίνων αλλά και τους άλλους χωριανούς μας, που πρόσφεραν τη συνδρομή τους για την αγορά της αίθουσας, καθώς και τους μη Πραμαντιώτες, οι οποίοι ευαισθητοποιήθηκαν και πρόσφεραν διάφορα ποσά.

X. T.

του ΓΙΑΝΝΗ Α. ΣΕΝΤΕΛΕ

βέβαια δεν αντιμετωπίζουμε τέτοιο πρόβλημα. Και το όνομα του Δήμου μας καλύπτει πλήρως και η έδρα του είναι το χωριό μας. Δόξα, λοιπόν, τω Θεώ και όλα ωραία και καλά!! Ούτε ανάγκη για μαύρες σημαίες ούτε παραπερά προβληματισμός.

Αναρωτηθήκαμε όμως τι σημαίνει για το χωριό μας, πέρα από τις ονομασίες και τις έδρες, το γεγονός των συνενώσεων, όπως αυτές προβλέπονται να γίνουν στον νομό μας και στην περιοχή μας ειδικότερα;

Αν κανείς εξετάσει τον χάρτη των νέων Δήμων θα διαπιστώσει:

Α. Η Κοινότητα Πραμάντων - μια από τις μεγαλύτερες κοινότητες του Νομού και με δεσπόζουσα θέση - εξελίσσεται σε έναν από τους μικρότερους Δήμους της περιοχής και του Νομού:

1ον) σε αριθμό συνενωμένων Κοινοτήτων

2ον) σε γεωγραφική έκταση

3ον) σε πραγματικό πληθυσμό.

Β. Ο νέος Δήμος βρίσκεται σε μια περιοχή, όπου στην πραγματικότητα, το σπηνικό ελάχιστο αλλάζει, σε σχέση με την προηγούμενη κατάσταση, αφού τρεις από τις γειτονικές κοινότητες του Νομού μας και μία του Νο-

Ο «ΔΟΝ ΚΑΜΙΛΛΟ» στο 13ο Πανελλήνιο Φεστιβάλ Ερασιτεχνικού Θεάτρου

Από 25 Οκτωβρίου μέχρι 1 Νοεμβρίου έλαβε χώρα στην Καρδίτσα το 13ο Πανελλήνιο Φεστιβάλ

βάλ αυτό είχε την τιμή να συμμετέχει και το Θεατρικό Τμήμα του Συλλόγου μας με το γνωστό μας

Ερασιτεχνικού Θεάτρου, που διοργανώθηκε με μεγάλη επιτυχία από την Ένωση Πολιτιστικών Συλλόγων Καρδίτσας. Στο φεστι-

έργο «ΔΟΝ ΚΑΜΙΛΛΟ». Η επιλογή τόσο του «ΔΟΝ ΚΑΜΙΛΛΟ» όσο και των υπολοίπων έξι

Συνέχεια στην 3η σελ.

Συνέχεια στην 3η σελ.

Ανέκδοτες Σελίδες του Ελληνοϊταλικού Πολέμου 1940-41

Με χαρά μας δημοσιεύουμε άρθρο απ' τα κατάλοιπα του χρονίου μας, μοκαρίτη σήμερα, Σωτηρίου Γεωργιάδη που υπήρξε ένας από τους ιδρυτές του Σωλλόγου μας και πρώτος Πρόεδρος αυτού. Ο Σωτ. Γεωργιάδης ήταν ένα από τα ξέλιπα παιδιά του Βασιλη Γεωργιάδη και της Ευαγγελίας Παπαρησίου. Το παρακάτω άρθρο μας έδωσε προς δημοσίευση, η κόρη του Ιωάννα, την οποία και ευχαριστούμε θερμά.

Επιστρατεύθη τον Ιούνιο 1940 και απεστάθην ως Έφεδρος Υπολοχαγός κατόπιν Δ/γής της Μεραρχίας εις τας Διαταγές του αρχηγού Πυροβολικού του Συν/ρχη κ. Μαυρογιάννη εγγνώριζε ότι υπηρετούσα ως Τεχνικός Υπάλληλος εις τα Δημόσια Έργα και με χρησιμοποίησε εις την οχύρωση του Τομέα

**Υπό Εφέδρου Υπολ/γού
ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΚΗ**

Βελλά-Καλαμά-Ρεπετίστη. Σ' αυτόν τον τομέα ήτο συνεργείο εργατών ως επί το πλείστον από γυναίκες και μερικούς γέροντες όλοι οι άνδρες ήσαν επιστρατευμένοι. Επισκεφαλής αυτού του Συνεργείου ήτο ένας ανθ/στής Μηχανικού ονόματι Τσέκενης.

Λίγες ημέρες προ της κηρύξεως του πολέμου, ο Αρχηγός Πυρ/κού Μαυρογιάννης και ο Διευθυντής του 3ου Γραφείου Επιχειρήσεων, αντ/ρχης Πετροτσόπουλος μετέπειτα Στρατηγός κι εγώ μετέβην εις τον τομέα Βελλάς-Ρεπετίστης προς επιθεώρηση των έργων οχυρώσεως.

Όταν φθάσαμε στο Συνεργείο, ο αρχηγός κ. Μαυρογιάννης, εξήτησεν από τον ανθ/στήν την κατάσταση εργατών του 15θήμερου και τι έργο παρήγαγον αυτό το χρονικό διάστημα, του ανέφερε ο ανθ/στής, πόσα μέτρα ορύγματα διηνοίξεν εις έδαφος ημιβραχώδες και

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ οικόπεδα στον Τσόπελα Πραμάντων (ξεχωριστά ή και όλα μαζί 2.900 τ.μ.) σε τιμή ευκαιρίας. Τηλ. 0651/37.729, 92.755

Ελένη Ηλία Παππά
ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
Βασ. Πύρρου 16
ΑΡΤΑ
Τηλ.: 22247 (ιατρείο)
75.948 (οικία)

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ Δ. ΣΙΟΥΤΗΣ
ΙΑΤΡΟΣ
ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΟΣ
Ιατρείο: 2θης Οκτωβρίου 31
Τηλ.-Fax: (0651) 32.778
Οικία: Κύργιου 13
Τηλ. 35.777 - Κιν. 093.233618
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

βραχώδες καθώς και προμήθεια ξυλίνων πασσάλων δια σιματοπλέγματα. Με τόσα εργατικά ημερομίσθια αυτή τη δουλειά έφτιαξες; Κάλεσε τον αντ/ρχην Πετροτσόπουλον και του είπε αύριο στην Ημερησίαν Δ/γην της Μεραρχίας θα επιβληθή ποινη 20 ημερών φυλακί-

σεως για την αμείλια του ανθ/στού όστις κάθεται στο μπακάλιο πίνοντας ούζα και δεν παρακολουθεί το Συνεργείο για την απόδοση των εργατών. Απευθυνόμενος προς εμένα μου είπεν να κάνεις λεπτομερή επιμέτρηση μαζί με τον κ. Πετροτσόπουλον και απολογισμό του έργου που παρήγαγον με τόσα ημερομίσθια, μας άφησε και έφυγε για τη Ρεπετίστη. Μετά 2 1/2 ώρες συναντηθήκαμε στο χωριό Ρεπετίστη.

Του έδωσα την επιμέτρησιν και τον απολογισμό του έργου που εξετελέσθη και του είπα, σύμφωνα με την ανάλυσιν των τιμών των Δημοσίων Έργων και με εργατικά ημερομίσθια γυναικών και με σκαπανικά εργαλεία (τοσπιά) και όχι κανονικά σκαμπάνια, λιοτσούς, παραμάνες, βαριές, είναι σχεδόν κανονική δεν μπορούσε να είναι καλύτερη.

Μου λέγει έχω τον λόγον της τιμής σου ότι είναι σωστά αυτά που λέγεις ή θέλεις να σώσεις τον ανθ/στή διά τα

παραμονές πολέμου ο ανθ/στής θα υπάγῃ στο σπίτι του, λέγων στον κ. Πετροτσόπουλο μην περάσεις την ποινη στην Δ/γή της Μεραρχίας χωρίς να ειπείτε στον ανθ/στή τίποτε για να έχει τον φόβο της ποινης και να αποδώσει καλύτερο έργο.

Παρένθεσις 2η.

Την πρώτη ημέρα της κηρύξεως του πολέμου, η Μοίρα αντ/των είχε 180 εκατόν ογδοήκοντα αντ/τα φορητά, Λεωφορεία, Υγειονομικά κλπ. εγώ ήμουν Διαχειριστής και Υπασπιστής στην Μοίρα, ο Καταλυσιμός της Μοίρας ήτο στους Αμπελοκήπους όλα τα αντ/τα καινούργια με νίκελ χρώμο χωρίς καμία κάλυψιν ήτο στόχος των αεροπλάνων με 4 ή 5 βόμβες θα καταστέφοντο όλα, είπα στον Δ/νή της Μοίρας Ταγ/ρχη Βελισσαράτο εγώ ως Διαχειριστής έχω 6 αντ/τα θα φύγω με τα αντ/τα θα υπάγω στην Κυρά Φροσύνη περίξ του Φρουρίου με κάλυψιν τα πλατάνια και το Φρούριο μου είτε θα σε στείλω στο Στρατοδικείο, του είπα αν μείνουμε εδώ και σ' ένα βομβαρδισμό θα μας κάψουν τα αντ/τα πως θα εξυτηρήσουμε τη Μερχία; ποιος από τους δύο μας θα υπάγει στο Στρατοδικείο; Μόλις έφυγα με τα 6 αντ/τα σε πέντε λεπτά με προλούθησαν και τα 180 αντ/τα με κάλυψιν το φρούριο τα πλατάνια και την λίμνη. Ο Αρχηγός Πυροβολικού κάθε βράδυ ήρχετο στη σκηνή που είχα το Γραφείο μου έξω του Φρουρίου κοντά στο Σκυλόσοφο και επικοινωνούσε τηλεφώνως με τις Πυροβολαρχίες που ήσαν στην περιοχή της Γραμαπιάς και βήτουσε πληροφορίες για τα αποθέματα βλημάτων Πυρ/κού τον ήκουσα που τηλεφωνούσε σ' έναν Διοικητή Πυρ/χίας και του έλεγε σου έχω ειπέ αν δεν ειδείς, σπρένγε σου είτε μία οβίδα.

Παρένθεσις 1η

Προ της κηρύξεως του πολέμου, ένα βράδυ ο κ. Μαυρογιάννης βγαίνοντας από το Γραφείο του μου είπε πάρε αυτόν τον φάκελλο και πάμε απέναντι στον Στρατηγό Κατομήτρο, μόλις πήγαμε στο Γραφείο του Υπασπιστού μου είπε είναι στο Γραφείο του Στρατηγού όλοι ο Επιτελάρχης κ. Δρίβας ο κ. Πετροτσόπουλος και όλο το επιτελείο της Μεραρχίας, μπαίνοντας ο κ. Μαυρογιάννης δεν έκλεισε τελειώς την πόρτα του Στρατηγού άφησε λίγο ανοικτή και ακούγαμε με τον Υπασπιστή ολόκληρη τη συζήτηση, είχαν τη συζήτηση για την οπισθοχώρηση στην γραμμή Αράχθου, συμφώνως με την Δ/γή του ΓΕΣ. Πήρε τον λόγο ο Συν/ρχης Μαυρογιάννης λέγει στον Στρατηγό όλος ο Στρατός της Μεραρχίας είναι Ηπειρώτες όταν εγκαταλείψουν την περιοχή που είναι αι οικογένειά των στους Ιταλούς θα

σκέπτονται τις οικογένειές τους σας λέγω τούτο αν ο Στρατός μας κρατήσει τα όπλα του και περάσει ένας Ιταλός εγώ θα μείνω στο Καλλάκι. Πάρε το Γεν. Επιτελείο και πέστους υπ' ευθύνη μας θα παραμείνουμε στο Καλλάκι το Γεν. Επιτελείον απήντησε υπ' ευθύνης σας να μείνιτε.

Παρένθεσις 2η.

Την πρώτη ημέρα της κηρύξεως του πολέμου, η Μοίρα αντ/των είχε 180 εκατόν ογδοήκοντα αντ/τα φορητά, Λεωφορεία, Υγειονομικά κλπ. εγώ ήμουν Διαχειριστής και Υπασπιστής στην Μοίρα, ο Καταλυσιμός της Μοίρας ήτο στους Αμπελοκήπους όλα τα αντ/τα καινούργια με νίκελ χρώμο χωρίς καμία κάλυψιν ήτο στόχος των αεροπλάνων με 4 ή 5 βόμβες θα καταστέφοντο όλα, είπα στον Δ/νή της Μοίρας Ταγ/ρχη Βελισσαράτο εγώ ως Διαχειριστής έχω 6 αντ/τα θα φύγω με τα αντ/τα θα υπάγω στην Κυρά Φροσύνη περίξ του Φρουρίου με κάλυψιν τα πλατάνια και το Φρούριο μου είτε θα σε στείλω στο Στρατοδικείο, του είπα αν μείνουμε εδώ και σ' ένα βομβαρδισμό θα μας κάψουν τα αντ/τα πως θα εξυτηρήσουμε τη Μερχία; ποιος από τους δύο μας θα υπάγει στο Στρατοδικείο; Μόλις έφυγα με τα 6 αντ/τα σε πέντε λεπτά με προλούθησαν και τα 180 αντ/τα με κάλυψιν το φρούριο τα πλατάνια και την λίμνη. Ο Αρχηγός Πυροβολικού κάθε βράδυ ήρχετο στη σκηνή που είχα το Γραφείο μου έξω του Φρουρίου κοντά στο Σκυλόσοφο και επικοινωνούσε τηλεφώνως με τις Πυροβολαρχίες που ήσαν στην περιοχή της Γραμαπιάς και βήτουσε πληροφορίες για τα αποθέματα βλημάτων Πυρ/κού τον ήκουσα που τηλεφωνούσε σ' έναν Διοικητή Πυρ/χίας και του έλεγε σου έχω ειπέ αν δεν ειδείς, σπρένγε σου είτε μία οβίδα.

Τι σημαίνει αισθητική της γλώσσας; Περιορίζομαι σε τρεις παραμέτρους:

Του Γιώργου Ν. Παπαθέξη

α) στην πολύγλωσση μορφή ενός κειμένου

β) στις ιδεολογικές προεκτάσεις του λόγου (ιδεολογικό σημείο)

γ) στον αισθητικό ρεαλισμό και ιδεαλισμό του λόγου και της εικονογράφησης.

Σε πολλά διδακτικά κείμενα (κυρίως διηγηματικά και μυθιστορηματικά) είναι διάχυτος, ο πολύγλωσσις, ως ένας διαστρωματωμένος επικοινωνιακός λόγος, απ' όπου αποπνέεται το χαρακτηριστικό ύφος και ήθος των προσώπων.

Η αξία ενός λογοτεχνικού κειμένου (ειδικά μυθιστορηματικού) συνίσταται στις ασύμμετρες γλωσσικοεπικοινωνιακές και γλωσσολογικές αναφορές των προσώπων, απ' όπου αναδεικνύονται τα στοιχεία της πολιτισμικής συμπεριφοράς του καθενός και τα στοιχεία της

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ

«ΤΑ ΓΡΕΚΙΑ ΤΗΣ ΠΙΝΔΟΥ»

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΑΝΑΣ

Λερούσκου 9

Σεισμόπληκτα

Τηλ. 42.423

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οικόπεδο στην Πράμαντα, άρτιο και οικοδομήσιμο.

Τηλ. 0659-61.636

Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ

(συνέχεια από το προηγούμενο)

Αισθητική αξιολόγηση

Η αξιολόγηση των διδακτικών βιβλίων παραμένει πάντα ελλιπής πράξη, όταν περιορίζεται σε συμβατικές διδακτικές διαδικασίες και δεν διευρύνεται η δυναμική της στο επίπεδο της αισθητικής της γλώσσας και της τέχνης.

Το μάθημα της «Γλώσσας» είναι ένα παράδειγμα, που ιδιαίτερα κινεί την περιέργεια και προκαλεί να προσεγγίσουμε το περιεχόμενό του από την άποψη του αισθητικού λόγου, ως πολύγλωσση και ιδεολογική μορφή των κειμένων, ως και από την άποψη του αισθητικού ρεαλισμού και ιδεαλισμού της τέχνης (πλεξός λόγος, ποιητικός, εικονογράφηση).

Τι σημαίνει αισθητική της γλώσσας; Περιορίζομαι σε τρεις παραμέτρους:

Του Γιώργου Ν. Παπαθέξη

α) στην πολύγλωσση μορφή ενός κειμένου

β) στις ιδεολογικές προεκτάσεις του λόγου (ιδεολογικό σημείο)

γ) στον αισθητικό ρεαλισμό και ιδεαλισμό του λόγου και της εικονογράφησης.

Σε πολλά διδακτικά κείμενα (κυρίως διηγηματικά και μυθιστορηματικά) είναι διάχυτος, ο πολύγλωσσις, ως ένας διαστρωματωμένος επικοινωνιακός λόγος, απ' όπου αποπνέεται το χαρακτηριστικό ύφος και ήθος των προσώπων.

Η αξία ενός λογοτεχνικού κειμένου (ειδικά μυθιστορηματικού) συνίσταται στις ασύμμετρες γλωσσικοεπικοινωνιακές και γλωσσολογικές αναφορές των προσώπων, απ' όπου αναδεικνύονται τα στοιχεία της πολιτισμικής συμπεριφοράς του καθενός και τα στοιχεία της

διαφορετικής αντίληψης για την κοινωνία, για τον κόσμο γενικότερα.

Ο πολυγλωσσις στο μυθιστόρημα ή σε απόσπασμά του (όπως συμβαίνει στα διδακτικά εγχειρίδια) είναι ιστορικο-κοινωνική δημιουργία. Η ιδιότυπη γλώσσα και το ιδιότυπο ύφος του παππού ή της γιαγιάς «συγκατοικεί» αρμονικά και δημιουργικά με την «άλλη» γλώσσα και το «άλλο» ύφος του εγγονού.

Η χρονική απόσταση των προσώπων δεν λειτουργεί ως διασπαστικός μηχανισμός, αλλά ως ενοποιητικός μηχανισμός πολυγλωσσικής αρτίωσης του μυθιστορήματος.

Κάθε λεκτικό μόρφωμα είναι το απεικασμα της ιστορικής και κοινωνικής ζωής κάθε προσώπου και η γλώσσα αξιολογείται για την ενότητά της μέσα στην ποικίλη μορφή του κειμένου.

Συμμετέχουμε σε κάποιο λογοτεχνικό κείμενο, όταν αφουγκραζόμαστε χαρακτηριστικά υφολογικά στοιχεία, όπως ιδιοματικά, ρητορικά, τον ευθύ και πλάγιο λόγο, την παρωδία.

Η γλώσσα όμως αξιολογείται και από την ιδεολογική φόρτιση που παίρνει η λέξη μέσα στην πρόταση μέχρι και ολόκληρο το κείμενο.

Κάθε λεκτικό μόρφωμα λειτουργεί σε δυο επίπεδα. Στη λέξη που αναγνωρίζεται ως σήμα σταθερό και μπορεί να συμπεριληφθεί σ' ένα λεξικό για κοινή χρήση και στην ίδια λέξη, που παίρνοντας κατά περίπτωση ιδεολογικό περιεχόμενο, παρουσιάζει ευκαμψία στο διάλογο.

Ο διάλογος είναι συνέπεια του αντίμαχου «φορήτου» που παίρνει η λέξη. Έτσι η λέξη, κοινωνικά πολυτονισμένη, γίνεται το πεδίο όπου συγκρούονται αντιφατικές αξίες.

ΑΡΤΕΜΗΣΙΑ ΔΗΜ. ΜΠΟΥΤΖΑ
Εμπόριο Εσωρούχων - Ψιδικών
Ετοιμών Ενδυμάτων
Αγ. Μαρίνης 24 - Τηλ. 79.163 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΙΣΤΑΤΙΑΔΗΣ
Πολιτικός Μηχανικός
Δ. Π. Θ.

Τοπογραφικά - Μελέτες - Επιβλέψεις - Κατασκευές

ΒΑΣΩ ΧΡΥΣΗ
Ηλεκτρολόγος Μηχανικός
Δ. Π. Θ.

Πυρσινέλλα 5, Ιωάννινα
ΤΗΛ.: (0651) 79394 - 30892

Κάποιος αρθρογράφος εφημερίδας, με αφορμή τον πόλεμο του «Κόλπου» είχε γράψει: Ο λόγος του πολέμου είναι το πετρέλαιο, ως αγαθό προϊόν ή ως «προϊόν» της ΤΕΧΑΧΟ;

Σημειώνουμε λοιπόν πως ο «λόγος» της λέξης βαίνει προς το διάλογο, όπου ο κάθε ένας συνομιλητής αυτοσυγκροτείται από την άποψη του άλλου. Έχουμε μια υβριδική κατασκευή, όπου συναλλάσσονται δυο διατυπώσεις, δυο τρόποι του λέγειν, δυο ύφη, δυο γλώσσες, δυο σημασιοδοτικές και κοινωνιολογικές προοπτικές.

Αυτή η πλευρά της αισθητικής του λόγου, που πήρε την προσωνυμία: «Θεωρία του ιδεολογικού σημείου» και κύριος εκπρόσωπός της είναι ο Ρώσος αισθητικός της λογοτεχνίας Μπαχίν, μπορεί να στηρίξει γόνιμες πρακτικές στη σχολική διαδικασία.

Το βιβλίο (ειδικά της «Γλώσσας»), ως πεδίο λεκτικών ανταλλαγών, προκαλεί συζητήσεις για ευρύτερη κατανόηση ενός κοινωνικού γεγονότος, που καταγράφεται σε κάποιο λογοτεχνικό κείμενο.

Πιστεύουμε πως η διαλεκτική του «σημείου» παρέχει τη δυνατότητα στον καθένα να συλλαμβάνει τη σημασιολογική αξία της γλώσσας μέσα από τους κοινωνικούς και ιστορικούς καθορισμούς της, μετατρέποντας έτσι τη συμβατική σχέση σε διευρυμένη σχέση.

Για την περίπτωση του θέματός μας ενδεικτικά αναφέρω το απόσπασμα του Θεοβάντες, από τον Δον Κιχότη, που έχει συμπεριληφθεί στην Ε Δημοτικού, στο οποίο είναι εμφανείς οι πολλαπλοί συνδυασμοί του λόγου, ιδιαίτερα όμως οι ιδεολογικές αποστροφές του.

Ο αισθητικός ρεαλισμός και ο αισθητικός ιδεαλισμός είναι διάχυτοι στα λογοτεχνικά κείμενα της «Γλώσσας», ως επίσης και στη συνδυασμένη εικονογράφησή τους.

Η αξία του αισθητικού ρεαλισμού συνίσταται στην προσπάθεια του καλλιτέχνη ν' αποτυπώσει στο έργο του τη ζωή των ανθρώπων, εκφρασμένη πάνω σε συγκεκριμένα πρόσωπα με τις χαρακτηριστικές δραστηριότητες, με τα βιώματά τους, τα επαγγέλματά, τα ήθη και τα έθη, τη γλώσσα.

Δεν υπάρχει αμφιβολία πως ο αισθητικός ρεαλισμός στη λογοτεχνία είναι φιλικά προσκεκίμενος και προς τη φύση και προς τη ζωή. Οι δυο πηγές έμπνευσης να μην παρέχουν στον καλλιτέχνη την πιστότητά τους, προκειμένου ο ίδιος ν' αντιμειώσει την πραγματικότητα, όμως οι ίδιες πηγές του παρέχουν τη δυνατότητα να προσβεί σε κοινωνικές

καταγγελίες, παραμερίζοντας τους ειδυλλιακούς βανκαλισμούς.

Η αξίωση δηλ. του αισθητικού ρεαλισμού στη λογοτεχνία είναι ταυτισμένη με την κριτική διάθεση και ποτέ με καθησυχαστική παρόμοια.

Πόσες τέτοιες δυνατότητες αλήθεια παρέχουν τα διδακτικά κείμενα! Αρκεί ν' αξιολογήσει ο δίδασκων τη σημαντικότητα του αισθητικού ρεαλισμού, που αποπνέεται μέσα απ' αυτά. (Ενδεικτικά κείμενα: «Νυχτοφύλακες», α μέρος ΣΤ. «Ένα χρηματιστήριο του παλιού καιρού», β μέρος ΣΤ. «Ο μάργιμα Μήτσος, ο Ντούλιας», δ μέρος ΣΤ.

Ωστόσο και η αισθητική του ιδεαλισμού δεν υπολείπεται από τα διδακτικά βιβλία. Η συνείδηση του καλλιτέχνη είναι ελεύθερη να συμπράξει με τη φαντασίωση της και δεν δεσμεύεται από τον εξωτερικό περίγυρο της φύσης και της κοινωνίας.

Υπακούει σε ιδιωτικούς νόμους και προσπαθεί να υπερβεί τα φυσικά ή κοινωνικά δρώμενα, αναζητώντας έναν άλλο κόσμο ιδεατό, επέκεινα της φύσης και της πραγματικής ζωής του ανθρώπου.

Συνήθως κείμενα που έχουν σχέση με την αναζήτηση του θείου, καλύπτονται από την έκφραση του αισθητικού ιδεαλισμού, που ως ιδέα μυθολογούσας συνείδησης προβαίνει στη λογική αφάρηση των πραγματικών γεγονότων, για ν' αναδειχτεί το υπερβατικό του μακρόκοσμου (φύση) και του μικρόκοσμου (άνθρωπος).

Η εικονογράφηση των διδακτικών κειμένων (ειδικά της «Γλώσσας») έχει μια προτεραιότητα σε ότι αφορά την αισθητική κίνηση του σκίτσου και του χρώματος.

Ο σκοπός της λογογραφικής δεν είναι να δώσει πιστά αντίγραφο του περιεχομένου, αλλά εικαστικά ισοδύναμα στη βάση οποιασδήποτε τεχνολογίας. Η ποικίλη τεχνολογία συμβάλλει στην αισθητική καλλιέργεια των μαθητών και τα σημεινά βιβλία ανταποκρίνονται πλούσια προς αυτή την κατεύθυνση.

(Συνεχίζεται)

Γιώργος Ν. Παπαθέξης

ΦΙΛΙΠΠΑΣ Α. ΦΙΜΟΣ

Οφθαλμίατρος

Χειρουργός

Αραβαντινού 18 - Ιωάννινα

45444

Τηλ. 0651-33245

ΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ «ΦΡΑΞΟΣ» ΚΑΙ «ΤΟΥΡΚΑ»

του Νικηφόρου Στ. Παπαθεοδώρου

Ένας απ' τους συνοικισμούς της Κοινότητας Πραμαντών ήταν κι ο Φράξος, ζωντανός ως το σεισμό του 1967. Έχει μεγάλη έκταση και ορίζεται Α απ' την Πράμαντα, Δ απ' το μικροοικισμό Τούρκα Ν. απ' τον οικισμό Λεβέντισσα και Β. καταλήγει στη θέση «Ζιρέλια» στο μικρό λαγκάδι της Μότσαινας. Ολόκληρο το έδαφος του που κάποτε ήταν καλλιεργημένο και σήμερα καλύπτεται από άγρια βλάστηση δεν είναι ομαλό κι αποτελείται από μικρούς λόφους, κατωφέρειες, ράχες και δασωμένα μέρη.

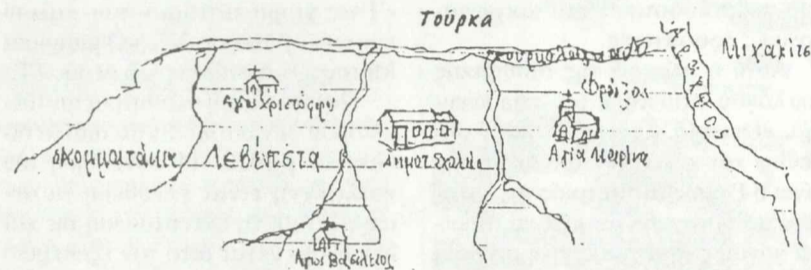
Μετά τον μεγάλο καταστροφικό σεισμό του 1967 οι κάτοικοι του εγκατέλειψαν τα σπίτια τους και τις καλλιέργειές τους και μετοίκησαν στην Πράμαντα ή σε αστικά κέντρα

για ξύλευση και καλλιέργεια των κήπων τους. Η περιοχή της Αγ. Μαρίας υδρευόταν απ' τη «Βρύση του Μπόγδου». Στα Ζιρέλια λειτουργήσε μεθωριακός σταθμός απ' το 1881 ως το 1913 του οποίου σήμερα σώζονται τα ερείπια.

(πληρωφ. Χρήστου Γ. Μιάμη)

Η ΤΟΥΡΚΑ

Άλλος μικροοικισμός των Πραμαντών Δ του χωριού είναι η Τούρκα,

Αθήνα, Γιάννινα, Άρτα, Αγρίνιο κλπ. Το όνομά του το οφείλει στο δέντρο Φράξος που είναι κοινή ονομασία του δέντρου μελιά ή υψικάμηνος και αφθονεί εκεί.

Τη φλούδα του φυτού χρησιμοποιούσαν παλιότερα ως βαφικό για εγχώρια ρούχα (σκουτιά). Δίνει χρώμα μελανοκύανο, ανεξίτηλο. Ο Όμηρος αναφέρει ότι από το ξύλο του φράξου εφτίχονταν δόρατα, ο δε Ησίοδος λέει ότι ο Ζεύς έπλασε την τρίτη γενιά των ανθρώπων ισχυρή σαν το ξύλο του φράξου.

Οι Πραμαντιώτες λέγοντας «Φράξο» εννοούν εδώ τις γύρω απ' την Αγ. Μαρίνα περιοχές.

Στις εγκαταλειπόμενες και σε διάφορα άλλα τοπογραφικά έργα αναφέρεται ο Φράξος ως συνοικία των Πραμαντών.

Το έτος 1940 ο Φράξος είχε 127 κάτ. Το 1951 είχε 107 κάτοικους.

Περιοχές του Φράξου είναι η Στρέταινα με τρία σπίτια (2 των Μιαμαίων και 1 του Φακίτσα), η Αγία Μαρίνα με είκοσι τρία (23) σπίτια, τα Νικολαίικα με τέσσερα (4) σπίτια, τα Μανθαίικα με τρία (3).

Τοποθεσίες είναι η Ραχή του Νίκα, τα Κοκορδάκια, στου Ζουρλοδήμου, το Σχολείο, τα Ζιρέλια, τα Δίστρατα, Λάκα Μότσαινας, Προσθήια κ.ά.

Για το Δημ. Σχολείο Φράξου και το εκκλησάκι της Αγ. Μαρίας βλ. κείμενο απ' τα κατάλοιπα του μακαριτή Πέτρου Κωστούλα, το οποίο παραθέτουμε στο τέλος του άρθρου. Οι κάτοικοι του Φράξου εξημερεύονταν απ' το νερόμυλο του Γιώργου Κωστή που λειτουργήσε στο ρέμα κοντά στα Μανθαίικα ως το 1915.

Δεν ήταν μακριά και οι νερόμυλοι του Γ.Ν. Στάμου και του Γιάννη Γκόγκου ο πρώτος στη Λεβέντισσα κι ο δεύτερος στην Τούρκα.

Οι κάτοικοι του Φράξου ήταν κυρίως γεωργοκτηνοτρόφοι και χτίστες. Σήμερα η περιοχή έχει σχεδόν εγκαταλειφθεί κι ο αμαξιτός δρόμος που διανοίχτηκε πριν λίγα χρόνια επιτρέπει την πρόσβαση λίγων κατοίκων

που ορίζεται Α απ' τον Φράξο, Δ απ' τις κοινότητες Αμπελοχωρίου και Ραφταναίων, Ν απ' τους Κτιστάδες και Β απ' τον ποταμό Άραχθο. Ο οικισμός πήρε το όνομά του κατά μία εκδοχή απ' το φόντο Τουρκοπούλας από Έλληνες στρατιώτες σε ακαθόριστους χρόνους. Κατοίκησαν εκεί σύμφωνα με πληροφορίες, ο Κώστας Γιώτης, ο Γιάννης Φλούδας, ο Νίκος Αυγέρος, επίσης άλλος Νίκος Αυγέρος, ο Γιώργος Αυγέρος, ο Βασ. Μιάμης, ο Κώστας Πατρας κι ο Τάκης Γκόγκος.

Η περιοχή υδρευόταν από βρύση που σώζεται και σήμερα στο ύψος του οικισμού σε πλατανόφυτη περιοχή και αρδευόταν από παρακείμενο στη βρύση βιρό.

Τα παιδιά πήγαιναν στο Δημ. Σχολείο Φράξου. Υπήρξε κι ο νερόμυλος του Γιάννη Γκόγκου κοντά στο μεγάλο ποτάμι, απέναντι απ' το Μιχαλίτσι που λειτουργήσε ως το 1950 περίπου. Κάτω απ' τον οικισμό προς την πλευρά του Μιχαλιτίσιου ήταν κι η σιδερένια γέφυρα του Γκόγκου, κατασκευασμένη το 1930 απ' το Γερμανό μηχανικό Βάικμαν.

Πριν δυο χρόνια έγινε καινούργιατσιμεντένια γέφυρα κοντά σ' αυτή που ενώνει το Μιχαλίτσι με τα πραγματιώτικα μέρη. Η γέφυρα απέχει απ' την πλατεία των Πραμαντών 11 χ.μ.

Τοποθεσίες της Τούρκας είναι η Μπαλέσια, τα Παλιάμπελα, η Β'γένω, τα Καμίνια, ο Καρνόλακκος, του Καντήλη, οι Κουτσουπιές, το Τουρκολάγκαδο, τα Φελίικια κ.ά.

Οι κάτοικοι ασχολούνταν με την γεωργοκτηνοτροφία. Η περιοχή έχει εκτάσεις που προσφέρονται για καλλιέργεια. Σήμερα κατοικεί εκεί μια οικογένεια κτηνοτρόφων.

(Πληρωφ. Σπύρου Κ. Γιώτη)

Ο Φράξος είναι (ήταν) συνοικισμός της Κοινότητας Πραμαντών. Βρίσκεται στο δυτικό μέρος του χωριού και περιλαμβάνει τέσσερις μικρότερους οικισμούς: Τα Κομματάκια, τη Λεβέντισσα, το Φράξο και την Τούρκα. Ο οικισμός Φράξος θα πήρε το όνομά του από κανένα μεγάλο φράξο (δέντρο φυλλοβό-

λο. Στον Ασπραπόγαννο του Βαλαωρίτη λέει: «Ξύπνα να ιδείς τα φράξα σου, τα κρύα τα νερά σου») που θα ήταν εκεί. Και σήμερα εκεί υπάρχουν πολλά φράξια. Τα Κομματάκια ίσως πήραν το όνομά τους, γιατί τα χαμηλότερα μετά προς το ρέμα κατολιθαίνον (ξεκόβονται).

Δεν ξέρουμε από που πήρε το όνομά της η Λεβέντισσα. Ίσως να είχε καμία φορά κανένα λεβέντη. Πίσω από τον Αι-Χριστόφορο μέσα σε μια δασώδη περιοχή ήταν μια βρυσούλα που οι ντόπιοι την έλεγαν «Κλεφτόβρυση». Εκεί σταματούσαν οι κλέφτες κι έτρωγαν κι έπιναν νερό.

Και ο οικισμός Τούρκα θα πήρε το όνομά της από καμία ονομαστή Τουρκάλα που ζούσε και ίσως να πέθανε και τάφηκε εκεί στα χρόνια της Τουρκοκρατίας. Ο Άραχθος ήταν φυσικό όριο μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας από το έτος 1881 ως το 1912.

Πότε κατοικήθηκαν ακριβώς αυτοί οι οικισμοί δεν ξέρουμε. Από πληροφορίες που έχουμε, φαίνεται πως και πριν το 1800 εδώ κατοικούσαν άνθρωποι. Κάτικομμάτια από πήλινα αγγεία που βρήκα στη Λεβέντισσα τα πήγα στο Μουσείο Ιωαννίνων, μια αρχαιολόγος μου είπε ότι είναι της βυζαντινής εποχής. Αυτό διαπιστώνεται από το ψήσιμο.

Εκείνο που πρέπει να εξετασθεί είναι τούτο: Στην περιοχή γύρω από τον Αι-Βασίλη βρίσκονται σπασμένα πήλινα αγγεία και κεραμίδια. Σ' ένα χωράφι φαίνεται η γωνία ενός κτιρίου επιχωμένου, καλυμμένη με μεγάλες πέτρες. Πιο κάτω σε ένα ρεματάκι φαίνεται καθαρά τμήμα παλαιολιθικού τείχους. Πόσο μεγάλο ήταν το τείχος αυτό δεν ξέρουμε. Η περιοχή που βρίσκεται λίγο ψηλότερα λέγεται από τους ντόπιους «Σωκλήσια» (εσω κήποι = κήποι που βρίσκονται μέσα στο τείχος). Οι αρχαιολόγοι λένε πως εδώ κατοικούσαν άνθρωποι και κατά την εποχή του Χαλκού (1660-1400 π.Χ.). Η αρχαιολογική σκαπάνη μπορεί να μας αποκαλύψει πολλά. Πότε;

Το Σχολείο του Φράξου ιδρύθηκε το 1934 με ενέργειες φιλοπροόδων κατοίκων, των κατοίκων του συνοικισμού και με τη συμπράξη του τότε επιθεωρητή Δημοτικών Σχολείων Νικολάου Παπακώστα που καταγόταν από Μελισσουργούς.

Όπως μου έλεγαν το 1952 κάτοικοι του συνοικισμού που είχαν περάσει τότε τα ογδόντα χρόνια (Ιωάννης Φώτης, Βασίλειος Φώτης και Κωνσταντίνος Στάμος, όλοι πεθαμένοι) πριν από το 1890 στο ίδιο σημείο που υπάρχει σήμερα το Σχολείο λειτουργούσε και τότε Δημοτικό Σχολείο. Στεγάζονταν μέσα σε ένα καλυβόσπιτο. Φαίνονται ακόμα σήμερα τα ερείπια του. «Είχαμε», λέν οι ίδιοι, «δασκαλό έναν Κώστα Τραχανά από τα Πράμαντα. Τι γράμματά ηξέρε αυτός και τι βιβλία είχαν δεν θυμόμαστε. Μέσα εκεί ήταν και κανα δυο ταβάρια μεγάλα (= πιθάρια ξύλινα) αδειανά. Γύρω στην περιοχή ήταν χωράφια και αιμπίλια. Όταν δεν ξέραμε μάθημα, ο δάσκαλος μας έριχνε ολ' μέρα μέσα στον τάλαρο. Μας άφηνε εκεί χωρίς νερό, χωρίς φαί. Εκεί εμείς κατρίομασαν κι εκεί χεζόμασαν, αλλά δεν κοτάμην να φωνάξουμε. Τον δάσκαλο αυτόν τον πλήρωναν οι γονείς μας. Μέχρι τότε λειτουργήσε αυτό το σχολείο δεν θυμόμαστε».

Ως το 1934 που ιδρύθηκε το 1/τάξιο Δημοτικό Σχολείο, τα παιδιά του συνοικισμού όσα ήθελαν και όσα μπορούσαν, πήγαιναν στο Δημοτικό Σχολείο Πραμαντών να μάθουν τα πρώτα γράμματα. Ήταν υποχρεωμένα να βαδίσουν δυο ώρες να φτάσουν από το σπίτι στο σχολείο κι άλλες δυο να γυρίσουν. Μακρινή απόσταση, δύσκολος δρόμος, σκυλιά και πετροπόλεμος στο δρόμο από τα βλαχόπουλα είχε σαν αποτέλεσμα όλες οι γυναίκες να είναι αγράμματες και οι άντρες να ξέρουν πολύ λίγα γράμματα.

ΔΑΣΚΑΛΟΙ ΠΟΥ ΔΙΔΑΞΑΝ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

1. Ορέστης Τσακτσήρας από Πράμαντα 1934-1945.
2. Ευάγγελος Κωστούλας από Ραφτανάιους 1945-1946.
3. Πέτρος Κωστούλας από Μιχαλίτσι

1946-1962. Από το 1949 ως το 1951 που απουσίαζε ο θ/σος Π. Κωστούλας λόγω στρατεύσεως υπηρέτησαν στο Σχολείο οι συναδέλφοι:

4. Κώστας Βασδέκης από Βραδέτο Ζαγορίου 1949-1950.
5. Λαμπρινή Δημολίκα από Χουλιαράδες 1949-1950.
6. Γεώργιος Κωσταδήμας από Μασούκι 1950-1951.
7. Βασίλειος Κοντοδήμας από Πράμαντα 1962-1966.
8. Γεώργιος Καρακώστας από Πράμαντα 1966-1970.
9. Γρηγόριος Μούλιας από Πεσάτι 1970-1972.
10. Παρασκευή Τσίρκα από Πράμαντα 1972-1974.

Για δύο σχολικά έτη 1954-1956 λειτουργήσε στο Φράξο και νυχτερινό Σχολείο. Σ' αυτό φοίτησαν αγόρια και κορίτσια που δεν είχαν τελειώσει το Δημοτικό, επειδή στα χρόνια της Κατοχής (1941-1944) το σχολείο δεν λειτουργήσε. Πάνω από τριάντα πέντε νέοι φοίτησαν τότε στο Νυχτερινό Σχολείο και πήραν απολυτήρια. Στο Νυχτερινό Σχολείο διδασκόταν τότε ενώ που έτυχε να υπηρετούσε στο Δημοτικό Σχολείο Φράξου και το 1955 την ανοιξη θυμάμαι ο επιθεωρητής μακαριτής Παναγιώτης Σφήκας ύστερα από την επιθεώρηση που έκανε στο ημερήσιο Δημοτικό Σχολείο, επιθεώρησε και το Νυχτερινό και έμεινε πολύ ευχαριστημένος από την εργασία που γινόταν και στα δύο Σχολεία.

ΤΟ ΔΙΔΑΚΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Από το 1934 ως το 1940 το σχολείο στεγάστηκε σ' ένα μικρό ακατάλληλο ιδιόκτητο, μισθωμένο οικημά του Κώστα Νούτση που βρίσκονταν περίπου στο μέσο όλων των μαχαλάων στη θέση «Κοκορδάκια».

Το Σχολείο στην Κατοχή έμεινε κλειστό. Μετά την απελευθέρωση—1944—το ζήτημα της στεγάσεως του Σχολείου έγινε πρόβλημα δυσεπίλυτο. Το καλυβόσπιτο που στεγάσε το Σχολείο ως το 1940 έγινε ετοιμόρροπο και επικίνδυνο για χρησιμοποίηση.

Ένα μήνα το Σεπτέμβριο του 1946 κάναμε μάθημα στο ύπαιθρο, κάτω από ένα πουρνάρι. Ούτε χάρτης, ούτε πινακας, ούτε θρανία, ούτε καρέκλα. Κατάσταση δραματική. Ήταν δύο παλιά κακοφτιαγμένα θρανία μόνο, που χωρούσε το καθένα πέντε παιδιά.

Από τον Οκτώβριο 1946 μέχρι το Μάρτιο 1946 το Σχολείο στεγάστηκε στο εκκλησάκι της Αγίας Μαρίας στο Φράξο. Οι γονείς των μαθητών από την Λεβέντισσα και τα Κομματάκια αυτό το χειμώνα δεν έστειλαν τα παιδιά στο Σχολείο, γιατί ήταν πολύ μακριά. Δίκιο είχαν.

Αυτό το χειμώνα οι κάτοικοι με προσωπική εργασία έχτισαν με πέτρες και λάσπη ένα καπνιστικό οικημά για την προσωρινή στέγαση του σχολείου με διαστάσεις μήκος 9 μ. πλάτος 6 μ. και ύψος 2.7 μ., μέσα σε ακαθόριστο αγνώστου ιδιοκτήτη δίπλα στο οικόπεδο που θα χτιζόταν το νέο διδακτήριο. Περισσότερα από δέκα χρόνια (1947-1958) στεγάστηκε το σχολείο στο κτίριο αυτό, που σήμερα έχει καταρρεύσει και μένει ερειπωμένο.

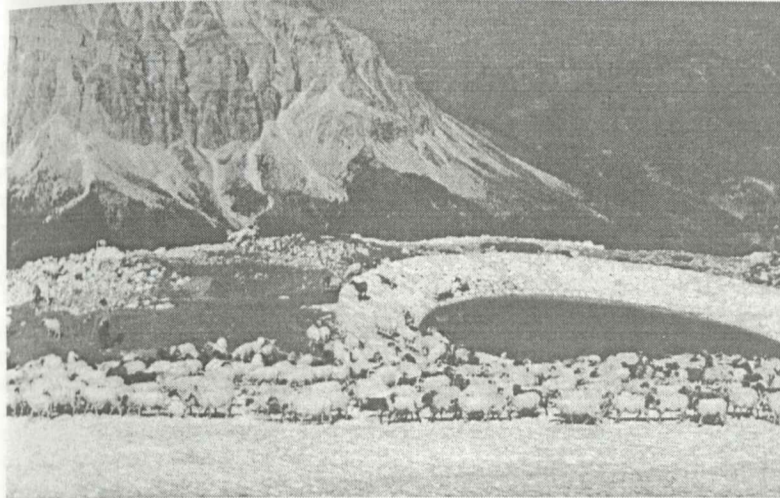
Από τις 25 Μαρτίου 1958 το Σχολείο στεγάστηκε στο νέο διδακτήριο που χτιστήκε με εθελοντική προσωπική εργασία των κατοίκων και με δαπάνη τριάντα πέντε (35.000) δραχμών που διέθεσε το Κράτος. Το διδακτήριο που είχε μήκος 17.6 μ., πλάτος 6.8 μ. και ύψος 4 μ. διαβέθηκε ευρύχωρη, ηλιολουστή αιθούσα, γραφείο και κατοικία δασκάλου.

Αλλά και το Σχολείο αυτό, όπως και άλλα Σχολεία της περιοχής έκλεισε το έτος 1974, αφού λειτουργήσε περίπου σαράντα χρόνια δύσκολα αλλά καρποφόρα, από ελλείψη μαθητών. Οι κάτοικοι έφυγαν από το συνοικισμό. Πολλοί εγκαταστάθηκαν στα Πράμαντα και άλλοι σε άλλα μεγάλα αστικά κέντρα. Έτσι πέρασε και αυτό στην Ιστορία.

Πράμαντα 15 Φλεβάρη 1983

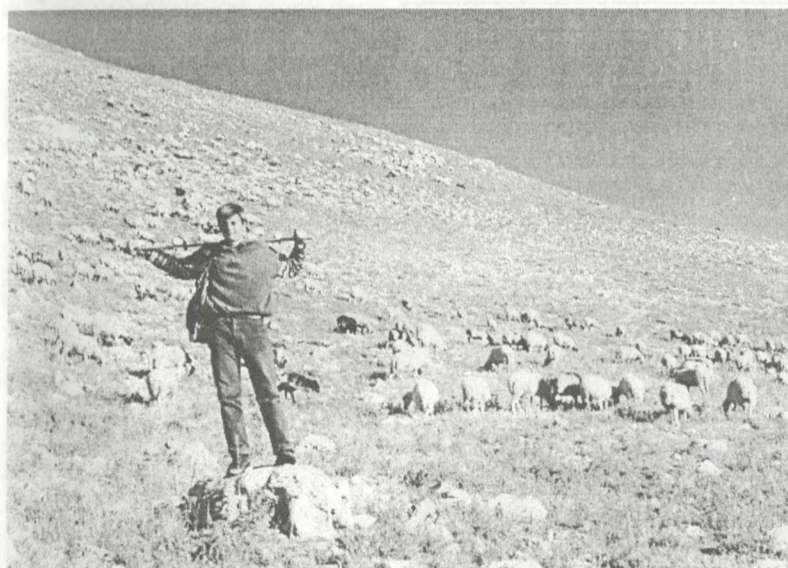
* Ο Πέτρος Κωστούλας υπηρέτησε στο 1/τάξιο Δημοτικό Σχολείο Φράξου για δεκατρία ολόκληρα χρόνια. Η προσφορά του σ' αυτό ήταν πολύπλευρη και το έργο του δημοφιλές. Κάποια χρονιά γύρω στο 1955 για να εξοικονομήσει χρήματα για την ανέγερση του νέου διδακτηρίου είχε προετοιμάσει και έπαιξε με επιτυχία το έργο «Η Γκόλφιν» με πολλούς μαθητές του και άλλους κατοίκους του Φράξου, το οποίο παρουσίασε και στην πλατεία Αγίου Νικολάου του Μιχαλιτίσιου.

Εικόνες από την ποιμενική ζωή

Τα πεντακόσια τόσα πρόβατα του Γιαννακούλα Γ. Τσιλιγιάννη, αφού έσβησαν τη δίψα τους στα χιονοσταλάγματα της λούτσας, στον Πικρόλακκο της Ρουϊστας «σουλτάριασαν» πάνω στα παγωμένα χιόνια και τραβάνε για το Σταυρό.

Ιούνιος 1986

Ασπρολογάει ολάκερο το βουνό από το αμέτρητο πρατούρι του Βασίλη Χρήστου Χίτρα, καθώς τα πρόβατα «άνοιξαν καλά-καλά» στην ορθοπλαγιά της Φούρκας και «κρέμασαν» κατά το διάσελο.

Στα παχτουριώτικα λιβάδια, Αύγουστος 1997

Τα τετρακόσια τόσα πρόβατα του Στάθη Λ. Τσιλιγιάννη, σαρκοβάλλωσαν στην αετούπλαγια στο Αντί, στο μυστηριώτικο και παχτουριώτικο σύνορο και βόσκουν σαν τις πετροπέδικες στην αμάλαγη χλωρασιά.

Στα Κραλιώτικα λιβάδια, Αύγουστος 1997

Της Πράμαντας ο τσέλιγκας, ο Θύμιος Σιαπλαούρας, σαλάησε τα πρόβατα, έρουσε τα γκεσέμια, τα έξι τζομπανόσκυλα μαύλησε από τη ράχη'νοιξε όλος ο πρατιάς σε λάκκες και σε πλάια κι απ' τα κουδούνια τα πολλά αγολογάει ο τόπος. Κι ο τριαντάχρονος βοσκός στην κάπα τυλιγμένος, σαν ατόξ περφηφανος, σαν ατόξ λεβέντης, σ' ένα κοτρόνι αφηλό σιουράει και καμαρώνει τα εξακόσια πρόβατα, τ' αγριωπά σκυλιά του.

Στα Κραλιώτικα λιβάδια, Αύγουστος 1997

Επεσε το σκοτάδι στα καταράχια της Πίνδου και οι λησμονημένοι στη μοναξιά της νύχτας τζομπαναράιοι, Γιάννης Νούτσος και Γάκιος Γκαραγκούνης στο γυροβόλι της Νένας, «παίρνουν μια χαφιιά» με το αχνοφέγγισμα της θραπέλας από τα λιγοστά κεδρόξυλα του άγριου πινδικού τοπίου, στα Κούτσουρα Ασπροποτάμου.

Αύγουστος 1996

«Μαζώχησαν» οι Πραμαντιώτες τσελιγκάδες Βαναίοι, Καραδημίοι, Μολωνάιοι, Σιαπλαουράιοι, Τσιλιγιανναίοι να συνδράμουν το Χρήστο Μίχα Χίτρα στον κόυρο των κοπαδιών του, «Φλουτούρησαν τα ψαλιδιά στα χέρια των κουρευτάδων καθώς «ξεζαρκώνουν» τα «στοιχειωμένα» στεροφκρίαρα.

Αστακός Ξηροπέρου, Απρίλης 1997

ΝΙΚΟΣ Β. ΚΑΡΑΤΖΕΝΗΣ

Σημείωση Σύνταξης: Το παρακάτω άρθρο της συνεργάτιδάς μας κ. Ελένης Καρύδη-Λιανού αποκτά έκτακτη επικαιρότητα μετά από τις ανακοινώσεις της Ελληνοαυστραλίδας κ. Αποστολοπούλου για ανακάλυψη εμβολίου κατά του καρκίνου του μαστού.

Το συχνότερο αρχικό εύρημα του καρκίνου του μαστού είναι η ψηλάφηση μιας μάζας στο μαστό, σε ποσοστό 90% από την ίδια την ασθενή. Η μάζα είναι ανώδυνη, στερεές συστάσεις με ασαφή όρια που συνεχίζονται με το γύρω αδέν. Λιγότερο συχνά και πιο καθυστερημένα σημεία αποτελούν ο πόνος, η εισολκή, η διάβρωση, η εξέλκωση ή η έκκριση της θηλής συνήθως αιμορραγική. Η σκληρία του δέρματος, η εισολκή του, η εξέλκωση ή η διήθηση του με την δημιουργία της χαρακτηριστικής εμφάνισης «δικην φλοιού πορτοκαλιού», αποτελούν σημεία επεκτάσεως του νεοπλασματος προς το υπερκείμενο δέρμα.

Σπάνια, από τα πρώτα συμπτώματα μπορεί να είναι η διόγκωση στη μασχάλη ή τον υπερκλειδίο βόθρο ή το οίδημα του άνω άκρου, ενώ άλλος στη ράχη ή το κάτω άκρο μπορεί να αποτελεί ένδειξη απομακρυσμένης οστικής μετάστασης.

Το καρκίνωμα του μαστού εμφανίζεται σε 45-50% στο άνω έξω τε-

Ο καρκίνος του μαστού

ταρτημόριο και 12-15% στο άνω έσω, 2-5% στο κάτω έσω και 6-12% στο κάτω έξω και στην κεντρική περιοχή κάτω από την θηλή και τη θηλαία άλω (15-22%).

Η διάγνωση του καρκίνου του μαστού θα γίνει με την κλινική εξέταση, με την μαστογραφία, με αναρ-

Γράφει η Ελένη Καρύδη

ρόφηση και βιοψία με λεπτή βελόνη και ανοικτή βιοψία του μαστού που οπωσδήποτε είναι σίγουρος μέθοδος διάγνωσης.

Κάθε μάζα στο μαστό θα πρέπει να θεωρείται κακοήθης μέχρι να αποδειχθεί το αντίθετο, συνήθως με βιοψία.

Στην προεγχειρητική μελέτη των ασθενών με υπόνοια ή βεβαιότητα καρκινώματος του μαστού συ-

μπεριλαμβάνεται και ο έλεγχος για πιθανές μεταστάσεις (ακτινολογικός έλεγχος θώρακα και οστών) αλκαλική φωσφατάση). Οι πιο συχνές θέσεις μεταστάσεων, εκτός από λεμφαδένες είναι οι πνεύμονες, οστά, μεσοθωράκιο και ήπαρ. Εκείνο που έχει σημασία όμως είναι η πρώτη διάγνωση του καρκίνου, σε στάδια στα οποία η θεραπευτική αντιμετώπιση μπορεί να προσφέρει. Έχουν εφαρμοσθεί διάφορα προγράμματα μαζικού ελέγχου του πληθυσμού, τα οποία οπωσδήποτε είχαν αποτελέσματα. Έτσι, το 70% των νεοπλασμάτων που ανακαλύφθηκαν με τον τρόπο αυτό είχαν αρνητικούς λεμφαδένες, δηλαδή βρισκόταν σε πρωιμότερο στάδιο, σε σύγκριση με το 40% μόνο των νεοπλασμάτων που διαπιστώθηκαν από τις ίδιες τις γυναίκες και τα οποία είχαν αρνητικούς λεμφαδένες.

Στα προγράμματα αυτά, την κύρια διαγνωστική θέση κατέχουν η

κλινική εξέταση και η μαστογραφία. Εντούτοις, ο μικρός αριθμός νέων περιπτώσεων που αποκαλύπτονται, σε σύγκριση με τα προβλήματα που δημιουργούνται από τα προγράμματα αυτά, έδειξαν ότι, τουλάχιστον στο άμεσο μέλλον, ο τρόπος αυτός μαζικού ελέγχου δεν είναι εφαρμόσιμος. Εκείνο που έχει σημασία και μπορεί να εφαρμοσθεί ευκολότερα είναι η ενημέρωση και εκπαίδευση των γυναικών για αυτοεξέταση, την οποία θα πρέπει να εφαρμόζουν όλες οι γυναίκες άνω των 30 ετών, μια φορά το μήνα, αμέσως μετά το τέλος της εμμηνορροίας.

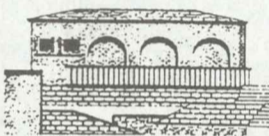
Σύμφωνα με την Αμερικανική Εταιρεία καρκίνου, στον έλεγχο για πρώτη διάγνωση θα πρέπει όλες οι γυναίκες, ανεξάρτητα από ηλικία, που έχουν σημεία παθολογίας του μαστού, να εξετάζονται κλινικά και μαστογραφικά όσο το δυνατόν συχνότερα, όλες οι γυναίκες ανεξάρτητα από συμπτώματα να κάνουν ένα βασικό μαστογραφικό έλεγχο μεταξύ 35 και 40 ετών, οι γυναίκες άνω των 40 να εξετάζονται κλινικά κάθε χρόνο και μαστογραφικά κάθε δύο χρόνια και οι γυναίκες άνω των 50 να εξετάζονται κλινικά και μαστογραφικά κάθε χρόνο.

Η θεραπεία του καρκίνου του μαστού είναι ριζική (εγχειρητική) και παρηγορητική (ακτινοβολία, ορμονοθεραπεία ή χημειοθεραπεία).

Ο καθορισμός της πρόγνωσης του καρκίνου του μαστού είναι πολύ δύσκολος γιατί εξαρτάται από πολλούς παράγοντες όπως η ηλικία της ασθενούς, η τεκνοποίηση, το κλινικό στάδιο και ο παθολογοανατομικός τύπος. Η πρόγνωση έχει σχέση επίσης με τον αριθμό των λεμφαδένων που βρίσκονται διηθημένοι.

Καρύδη-Λιανού Ελένη Μαία

η ΟΞΥΑ

Σ. ΧΑΒΕΛΑΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟ: ΜΟΝΟΔΕΝΔΡΙ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ • ΤΗΛ.: (0653) 71.430
ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΠΟΥΛΙΤΣΑ 1 & ΔΩΔΩΝΗΣ (ΔΙΠΛΑ ΣΤΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ)
ΤΗΛ.: (0651) 77.957

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΖΑΓΟΡΙΣΙΕΣ ΠΙΤΕΣ

- ΑΛΕΥΡΟΠΙΤΑ • ΛΑΧΑΝΟΠΙΤΑ
- ΤΥΡΟΠΙΤΑ • ΚΟΤΟΠΙΤΑ
- ΓΑΛΑΤΟΠΙΤΑ

ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ

ΦΥΣΙΚΗΣ

ΔΗΜ. ΚΟΝΤΟΔΗΜΟΥ

• Γυμνασίου - Λυκείου

• Β' Λυκείου. Προετοιμασία για Δέσημ

• 1ης & 2ης Δέσμης • Αποφοίτων

> Μαθήματα στο τραπέζι

> Τμήματα 4/μελή

ΣΤΟΑ ΟΡΦΕΑ (έναντι Ταχυδρομείου) - 1ος Όροφος - Τηλ. 29.444

ΑΓΓΛΙΚΑ

ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ - ΜΠΟΥΤΖΑ
ΚΟΥΤΚΙΟΥ 20 - ΤΗΛ. 38.660

ΑΓΓΛΙΚΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ - ΜΠΟΥΤΖΑ
ΒΙΚΥ ΛΕΤΣΙΟΥ

ΑΡΑΠΗ 4 - ΤΗΛ. 34250/76683

Λειτουργούν ολιγομελή τμήματα όλων των επιπέδων

Μελέτες - Επιβλέψεις - Καποκείες

ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΚΑΡΑΤΖΕΝΗ

αρχιτέκτων - μηχανικός

Πυρσινέλλα 16
Τηλ. (0651) 34.260
ΓΙΑΝΝΕΝΑ

ΣΙΔΗΡΟΑΛΟΥΜΙΝΟΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ

ΑΓΓΕΛΟΣ Ι. ΧΡΥΣΗΣ

Κατοικίας Ιωαννίνων

Τηλ. 47.423

Κινητό: 093 304412

ΠΩΛΕΙΤΑΙ αγροτεμάχιο 6 στρ. στη θέση Άνω Φτέρη Πραμνίων.

Τηλ. 01-9750.969.

«Μπουλχανάς» Ρώσος ο Κορωνήσιος Ποίηση, Αθήνα 1996 σελ. 95

Γράφει ο ΚΩΣΤΑΣ ΤΡΑΧΑΝΑΣ

Στην ποίηση του πατριώτη μας Κώστα Ρώσου, υπάρχει ένα είδος βετικής απαισιοδοξίας. Τα πράγματα είναι έτσι όπως είναι, όμως αυτό δεν τον θλίβει. Ο ποιητής καθηλωμένος σε μια στωική ακινησία τα παρακολουθεί, τα παρατηρεί, τα ανατέμνει.

«Από παλιά οι άνθρωποι / σκλαβώνουν τους ανθρώπους / όντας το δικό άδικο / με όπλα ή με νόμους / όμως η σπίθια π' άναβε / σε λεύτερες ψυχές / άντρες και δυνάμωνε / τις σκλαβωμένες μάζες / όπου σπαθιά κι ανθοί ανάκατα / το περνωμένο αλλάζουν / Κι αίμα στο χώμα χύνεται / σημάδι για το Μέλλον...».

«Ρίζα, της ρίζας φύτρωμα / τ' Αμβρακικού πετράδι / Ξαποστασία στα κύματα / παιχνίδι του Μαίστρου / Ρουφάει το φέγγος τ' ουρανού / η θάλασσα του Κόλπου / και δυο ουρανοί προστάτες σου / της φύσης Οπτασίας...».

«Αφού ακούσουμε Γραφές / και θείες ψαλμωδίες / να λεν' για θείες θέληρες / για περισσές βόηθειες / να λεν για καθαρές ψυχές / και για σωτήριες πράξεις / κι ακόμη πως να κάνουνε / το θείο θέλημά του / βοηθώντας όλους τους φτωχούς / και τους αδικημένους / βγαίνουμε έξω ανάλαφρο...».

Η ποίηση του Κώστα Ρώσου, πέρα από τη θαμπάδα των ερεθισμάτων και το χλομό εσωτερικό τοπίο, είναι μια τεχνική παράθεσης στίχων, που σχεδόν αγκυλώνουν και ματώνουν. Η εικονοπλασία βρίσκεται αρκετά μακριά από τις επιδιώξεις του ποιητή, εκείνο που τον ενδιαφέρει είναι ο στίχος-καρφή, αυτό το απότομο πέρασμα από μια κατάσταση άγχους, σε μια δραματική υπόθεση λύτρωσης. Ο κορπός στίχος των ποιημάτων του έχει επιπλέον και μια άλλη σημαντική διάσταση: δεν ηρωποιεί, δεν συμβουλεύει, δεν καθοδηγεί, δεν εξυμνεί. Μόνο συμβολίζει. Με άλλα λόγια, υπάρχει σαν υπερβατική οδύνη και αυτός που τη ζει μας τη μεταφέρει με μέσα θλιμμένα και τεχνικές λύπης, προκειμένου να τον καταλάβουμε.

Ένα σημαντικό πόνημα από ένα ποιητή κοινωνικό και ανθρώπινο. Ο Κώστας Ρώσος γεννήθηκε στην Κορωνήσια Άρτας. Σήμερα ζει στην Αθήνα. Είναι συνταξιούχος του ΟΤΕ. Άλλο έργο του είναι: «Οικονομική της κοινωνικής ασφάλισης».

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

(από τα χείλη του Κων/νου Δημ. Τραγουδάρα)

Συλλογή Βασ. Δ. Τσιλιγιάννη

Πικρά το λένε τα πουλιά
πικρά το λεν τ' αηδόνια
πικρά το λέει μια πέρδικα
το λέει σα μοιρολόι
γιατ' είναι ο Τσέλιος άρρωστος
βαριά για να πεθάνει
και τους γιατρούς εκάλεσε
να τον επισκεφτούνε
κι ένας γιατρός βασιλικός
γυρίζει και του λέει
Τσέλιο μου δε γιάτρεύεσαι
με την αρρώστεια πόχεις
τείλε να φέρεις τα παιδιά
στείλε για τους λεβέντες
να δώσης Τσέλιο μ' την ευχή.

Το λεν οι κούκι αποβραδís το λεν
το βράδυ, βράδυ
το λέει κι ο κρούτας φυλακή μες
στα βαθιά μπιντρούμια

Βάρδα βαρκούλες να διαβώ σκο-
ποί για να περάσω
μήπως έπιανα τον Πεταλά και τα
παλιά λιμέρια
να πάρω σκλάβους λοχαγούς να
πάρω και Δημάρχους
μήπως έπιανα και το Μπαρλά τον
άπιστο κουμπάρο
που πάει και μας πρόδοσε σ' αυτόν
τον Τρυπογιώργο.

Σημ. α) Στην ιστορία του τραγουδιού, μπλέχτηκε και φυλακίστηκε, εξ αιτίας του Κρούτα, ο Νικόλαος Τραγουδάρας του Δημ., παππούς του Κων. Δημ. Τραγουδάρα, το έτος 1893.

β) Ο πεταλάς είναι βουνό του Ν. Αιτωλίας μεταξύ Αμφιλοχίας και Αγρινίου.

Βασ. Δ. Τσιλιγιάννης

Στίχοι για τραγούδι

Πέτρα την πέτρα περπατάς
να μην αφήνεις χνάρια
γι' αυτό σε χάνουν όμορφη
όλα τα παλληκάρια.

Έτσι σε χάνω κι εγώ
που μήνες τώρα σε ποθώ
μου 'βαλες ντέρτια στην καρ-
διά
μαργιόλοκο εσύ μικρό.

Θα στήσω βράχια στα στενά
σε δάση, σε λαγκάδια
σαν θα περάσεις να πιαστείς
να μάθεις από χάδια.

Όσοι καιρός κι αν χρειαστεί
κάποτε θα τα πιάσω
πριν μου τα σβύσεις γρήγορα
και πάλι εγώ σε χάσω.

Ιωάννης Χαριλάου Κονταξής
1-2-1992
Ιωάννινα

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ 1997

(Τα χρηματικά ποσά για τις διαφημίσεις δεν περιλαμβάνονται στον παρακάτω πίνακα)

Κίτης Κων/νος Ι.	Άρτα	2.000	Σιαπλουάρας Νίκος Ν.	Ιωάννινα	2.500
Στάμος Γεώργιος Δ.	Ιωάννινα	2.000	Σιαπλουάρα Παναγ. Ν.	Αθήνα	2.500
Τραγουδάρας Νικόλαος Κ.	»	2.000	Μπαλτζώης Κων. Η.	Άρτα	2.500
Γκούβας Αθανάσιος	Λέρως	2.000	Μπαλτζώης Θεόδ. Η.	»	2.500
Κουφός Κων/νος	Άρτα	3.000	Κοντοδήμας Κων. Χ.	Ιωάννινα	2.000
Σιαπλουάρας Δημ. Ι.	Αγρίνιο	2.000	Καβακοπούλου-Μπίκα Ρένα Ιω.	2.000	
Καρακώστα Σοφία Δ.	Θεσ/κη	5.000	Καρβέλας Βασ. Α.	Πράμαντα	1.000
Γκούβας Φώτης Γ.	Αγρίνιο	5.000	Κωστής Κων/νος Χ.	Αθήνα	2.000
Κουφός Κων/νος	Άρτα	3.000	Τσιλιγιάννης Βασίλειος Δ.	Ιωάνν.	2.000
Σιαπλουάρας Δημήτρ. Ι.	Αγρίνιο	2.000	Χρυσής Ιωάννης Χ.	Κιάτο	2.000
Καρακώστα Σοφία Δ.	Θεσ/κη	5.000	Κονταξής Ιωάννης Χαρ.	Ιωάννινα	2.000
Γκούβας Φώτης Γ.	Αγρίνιο	5.000	Χρυσής Χρήστος	Πράμαντα	1.000
Χρυσής Αγγελίας Αλ.	Αθήνα	100.000	Μπαλτζώης Απόστ. Κ.	Αθήνα	2.000
Χαρίτος Αριστοτέλης	»	1.500	Μερνάντζας Γρηγόριος Αθ.	»	2.000
Καραδήμα-Μάστορα Π. Ν. Ιωάν.	2.000		Τάσης Βασ. Ιερέας Σπ. Χριστοί	2.000	
Μερνάντζας Γρηγόριος Αθ.	»	2.000	Καρακώστα Βασίλ. Γ.	Ιωάννινα	2.000
Τάσης Βασ. Ιερέας Σπ. Χριστοί	2.000		Τσιλιγιάννης Αναστ. Α.	»	2.000
Καρακώστα Βασίλ. Γ.	Ιωάννινα	2.000	Μπούτζα-Γεωργιάδα Αν. Νεμέα	2.000	
Τσιλιγιάννης Αναστ. Α.	»	2.000	Μπούτζα-Αθανασοπούλου Α.	Κιάτο	2.000
Καρακώστας Κων. Γ.	Αθήνα	2.000	Μπούτζας Αθαν. Γ.	Πράμαντα	2.000
Καρακώστας Παν. Κ.	Λευκάδα	2.000	Τσιλιγιάννης Αναστ. Ι.	Αθήνα	5.000
Ρούμπου Σταθούλα Ι.	Πύργος	3.000	Παπαλέξης Γεώργ. Ν.	Ιωάννινα	2.000
Καρακώστας Κων. Γ.	Αθήνα	2.000	Ζακαρέλου Αμαλία Π.	Αθήνα	5.000
Καρακώστας Παν. Κ.	Λευκάδα	2.000			
Ρούμπου Σταθούλα Ι.	Πύργος	3.000			
Καρακώστας Κων. Γ.	Αθήνα	2.000			
Καρακώστας Παν. Κ.	Λευκάδα	2.000			
Ρούμπου Σταθούλα Ι.	Πύργος	3.000			
Καρακώστας Κων. Γ.	Αθήνα	2.000			
Καρακώστας Παν. Κ.	Λευκάδα	2.000			
Ρούμπου Σταθούλα Ι.	Πύργος	3.000			
Καρακώστας Κων. Γ.	Αθήνα	2.000			
Καρακώστας Παν. Κ.	Λευκάδα	2.000			
Ρούμπου Σταθούλα Ι.	Πύργος	3.000			
Καρακώστας Κων. Γ.	Αθήνα	2.000			
Καρακώστας Παν. Κ.	Λευκάδα	2.000			
Ρούμπου Σταθούλα Ι.	Πύργος	3.000			
Καρακώστας Κων. Γ.	Αθήνα	2.000			
Καρακώστας Παν. Κ.	Λευκάδα	2.000			
Ρούμπου Σταθούλα Ι.	Πύργος	3.000			
Καρακώστας Κων. Γ.	Αθήνα	2.000			
Καρακώστας Παν. Κ.	Λευκάδα	2.000			
Ρούμπου Σταθούλα Ι.	Πύργος	3.000			
Καρακώστας Κων. Γ.	Αθήνα	2.000			
Καρακώστας Παν. Κ.	Λευκάδα	2.000			
Ρούμπου Σταθούλα Ι.	Πύργος	3.000			
Καρακώστας Κων. Γ.	Αθήνα	2.000			
Καρακώστας Παν. Κ.	Λευκάδα	2.000			
Ρούμπου Σταθούλα Ι.	Πύργος	3.000			
Καρακώστας Κων. Γ.	Αθήνα	2.000			
Καρακώστας Παν. Κ.	Λευκάδα	2.000			
Ρούμπου Σταθούλα Ι.	Πύργος	3.000			
Καρακώστας Κων. Γ.	Αθήνα	2.000			
Καρακώστας Παν. Κ.	Λευκάδα	2.000			
Ρούμπου Σταθούλα Ι.	Πύργος	3.000			
Καρακώστας Κων. Γ.	Αθήνα	2.000			
Καρακώστας Παν. Κ.	Λευκάδα	2.000			
Ρούμπου Σταθούλα Ι.	Πύργος	3.000			
Καρακώστας Κων. Γ.	Αθήνα	2.000			
Καρακώστας Παν. Κ.	Λευκάδα	2.000			
Ρούμπου Σταθούλα Ι.	Πύργος	3.000			
Καρακώστας Κων. Γ.	Αθήνα	2.000			
Καρακώστας Παν. Κ.	Λευκάδα	2.000			
Ρούμπου Σταθούλα Ι.	Πύργος	3.000			
Καρακώστας Κων. Γ.	Αθήνα	2.000			
Καρακώστας Παν. Κ.	Λευκάδα	2.000			
Ρούμπου Σταθούλα Ι.	Πύργος	3.000			
Καρακώστας Κων. Γ.	Αθήνα	2.000			
Καρακώστας Παν. Κ.	Λευκάδα	2.000			
Ρούμπου Σταθούλα Ι.	Πύργος	3.000			
Καρακώστας Κων. Γ.	Αθήνα	2.000			
Καρακώστας Παν. Κ.	Λευκάδα	2.000			
Ρούμπου Σταθούλα Ι.	Πύργος	3.000			
Καρακώστας Κων. Γ.	Αθήνα	2.000			
Καρακώστας Παν. Κ.	Λευκάδα	2.000			
Ρούμπου Σταθούλα Ι.	Πύργος	3.000			
Καρακώστας Κων. Γ.	Αθήνα	2.000			
Καρακώστας Παν. Κ.	Λευκάδα	2.000			
Ρούμπου Σταθούλα Ι.	Πύργος	3.000			
Καρακώστας Κων. Γ.	Αθήνα	2.000			
Καρακώστας Παν. Κ.	Λευκάδα	2.000			
Ρούμπου Σταθούλα Ι.	Πύργος	3.000			
Καρακώστας Κων. Γ.	Αθήνα	2.000			
Καρακ					

Η ΠΡΩΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΑΣΠΡΟΚΚΛΗΣΙΑ

Ήταν πρωί της 13ης Αυγούστου 1993. Τριάντα επτά Πραμαντιώτες συγκεντρώθηκαν στον χώρο των ερειπίων της Ασπροκκλησιάς. Σημάδευε η πόρτα, έστεκε ακόμη μισόρθιος ο νότιος τοίχος, όπως και ο ανατολικός, το κυκλικόν σχήμα του οποίου εμαρτύρει αψευδώς την ιερότητα του Οικοδομήματος.

Μισοκαταστραμμένη η πλάκα της

Αγίας Τράπεζας ανέμενε επί γενεές να την αγγίσει και πάλιν χέρι ιερέως. Και να! την ημέραν εκείνην είχαν έλθει το πλήρωμα του χρόνου. Από τον ευσεβή ιερέα Λάμπρον Γιούλην με ευλάβειαν κατεστρώθη επ' αυτής πλουμιστόν αντιμίσθιον, εναπετέθη το Άγιον Ποτήριο, εικόνες Αγίων και κανδήλα καίουσα. Και ύστερα συγκινητική ηκούσθη η φωνή του ιερέως. «Ευλογημένη η Βασιλεία του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος».

Εψάλησαν τροπάρια αναστάσιμα, ανεγνώσθησαν ο Απόστολος και το Ευαγγέλιον και σε λίγο από τον καθηγητήν της Θεολογίας (ήδη ιερέα του χωριού μας) Δημήτριον Ρίζον εψάλλετο ο χερουβικός ύμνος. Και ταυτοχρόνως περισσός εκ του θυμιατηρίου του ιερέως εξήρχετο ο λιβανωτός, ευωδιάζων τον χώρον και φέρων ως άρμα γοργόν τηνπροσευχήν των εκ-

κλησιαζομένων μέχρι την κορυφήν της ουρανόγγιχτης Στρογγούλας. Εκεί που ο ουρανός δίδει ασπασμόν λυτρωμού εις την γην. Εκεί πάνω απ' την Ασπροκκλησιά αγναντεύοντας την Στρογγούλα νομίζεις πως με το χέρι σου αγγίζεις τα ουράνια. Αυτά χαμηλώνουν, η γη ανασκάνεται. «Μετά φόβου Θεού πίστεως και αγάπης» — καλούσε ο ιερεύς το εκκλησίασμα να κοινωνήση των αχράντων μυστηρίων. Είχαν μετουσιωθή ο άρτος και ο οίνος εις ζώντα θεόν, θεόν περιπατούντα ανάμεσά μας. Τι να ζηλέψει η γη τώρα απ' τα ουράνια. Η λειτουργία με τις ευχές του παπα-Λάμπρου έφθασε στο τέλος της. Ο τόπος είχαν αγιασθεί και πάλιν μετά από γενεές ανθρώπων πολλές. Κανείς δεν θυμάται ποτέ προηγουμένως είχε λειτουργηθεί το Ξωκκλήσι.

Λησμονημένο, έρημο. Μόνον λίγοι γνώριζαν την ύπαρξή του. Η φύση όμως ποτε δεν το λησμόνησε. Αυτή έχει τον δικό της τρόπον να αναπληρώνει ό,τι ο άνθρωπος αμελών δεν πράττει. Έτσι και εδώ. Την φρούρηση της ελλειπούσης θύρας είχαν αναλάβει δύο έλατα, φυτρωμένα από εδώ και από εκεί. Άλλος ένας έλατος μέσα στο ιερό είχε απλώσει τα κλωνάρια του, (ως όρνιθα μεριμνώσα δια τους νεοσοούς της) και σκέπαζε στοργικά την Αγία Τράπεζα. Ενώ στο εκεί πανύψηλο κέδρο έρχονταν ο κότυφας τον χειμώνα και την άνοιξη και αναπληρών την λαλιάν ασάλευτου λειτουργού του Υψίστου, έψαλλε άλλοτε το «Χριστός γεννάται» και άλλοτε το «Αναστάσεως ημέρα, λαμπρυνθώμεν». Και πάνω από το Βρωτόπι τα κουδούνια από τα πρόβατα, καλούσαν σαν μακρινός ήχος καμπάνας σ' έναν μυστικόν Όρθρον. «Εκοιμήθη και ύπνωσα, εξηγήρθην». — Αυτά γίνονταν μέχρι το 1993. Ύστερα σκαπάνη και φτυάρι ανέσκαψαν τα ρεποθέμελά του. Σφυρί και μυστρί ανεγείρουν λυγρόκορμη την νέα Ασπροκκλησιά, που σε λίγο τελειώνει.

Αθήνα, Οκτώβριος 1997
Γ. Βούλγαρης

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Αγαπητό περιοδικό,
Σας στέλνω τους χαιρετισμούς μου, καθώς και τις ευχές μου για την περίοδο που έρχεται. Επιτρέψτε μου επίσης να σας εκφράσω και την ευχαρίστηση που νιώθω για την παρούσα επικοινωνία μου μαζί σας.

Μετά από τα παραπάνω εισαγωγικά τα οποία, πιστέψτε με, δεν είναι καθόλου «τυπικά» αλλά εννοούμενα, επιτρέψτε μου και πάλι να κάνω μικρή «κατάχρηση» της ανοχής σας και του χώρου του περιοδικού, διατυπώνοντας κάποιες σκέψεις μου:

Αρχικώς, θέλω να αναφερθώ στις προσπάθειες και στο ενδιαφέρον που δείχνει για το χωριό ο εφέτης κ. Βούλγαρης. Οι απόψεις του για την ονομασία του χωριού και την ιστορική του πορεία παρά το ότι δεν προέρχονται από ειδικό, διακρίνονται για: καλή κρίση, βασιμότητα και στήριξη απόψεων με στοιχεία (χωρίς να λησμονούμε βεβαίως το ότι ουδείς αλάθητος) που δείχνουν αληθινά και εκφράζονται δημοσίως.

Κυρίως τον κ. Βούλγαρη και τις απόψεις του για το χωριό, διακρίνουν χαρακτηριστικά που τείνουν να εξαφανισθούν από τις προσωπικότητες των περισσότερων ανθρώπων της σημερινής εποχής και για να γίνω πιο διευκρινιστικός, περιορίζω το θέμα στους καταγόμενους από το χωριό. Τα χαρακτηριστικά αυτά που λείπουν από τους περισσότερους είναι αγάπη για τον τόπο καταγωγής

τους, ενδιαφέρον γι' αυτόν, αλλά κυρίως εκδήλωση αυτού του ενδιαφέροντος, με όποιο δυνατό τρόπο.

Αυτό είναι κάτι που σπανίζει σήμερα, με αποτέλεσμα το παρελθόν του χωριού να ξετάσσεται από ελάχιστους μεγαλύτερης ηλικίας, το μέλλον να μην ξετάσσεται από κανένα, το δε παρόν και η σχέση του με το χωριό να εξαντλούνται σε γιορτές και μικροεκδηλώσεις, οι οποίες είναι απαραίτητες, αλλά θα πρέπει να αποτελούν το ελάχιστο των εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων των χωριανών.

Ακόμη και θέματα διαβίωσης ή επιβίωσης του χωριού, αντιμετωπίζονται κάπως αδιάφορα από τους καταγόμενους από το χωριό.

Τα παραπάνω δεν αποτελούν γκρίνια, ούτε παράπονα, ούτε κατηγορίες, αλλά είναι παρατηρήσεις και τρόπος εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Τελειώνω με μια ιδέα μου που ασφαλώς ούτε νέα είναι, ούτε και πρωτότυπη. Αυτή είναι, η με ατομική (ατομικές) ή συλλογικές ενέργειες μικρής ή μεγάλης κλίμακας συγκέντρωση υλικού που αφορά στην καταγωγή και πορεία στον χρόνο όλων των οικογενειών που σε κάποια χρονική στιγμή κατοίκησαν και έζησαν στο χωριό και στους συνοικισμούς του.

Καλή δύναμη
στο δύσκολο έργο σας
Αριστοτέλης Ε. Γιαννάκης

ΙΟΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Το 1839 στην Κέρκυρα, ιδρύθηκε η πρώτη Τράπεζα στον Ελλαδικό χώρο, η **ΙΟΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ**.

Εδώ και 156 χρόνια ανανεώνεται και εκσυγχρονίζεται δυναμικά, προσφέροντας ένα υψηλό επίπεδο υπηρεσιών.

Διευρύνει τις δραστηριότητές της και συνεχώς επεκτείνει το δίκτυό της.

Με 200 καταστήματα στην Ελλάδα, συνδεδεμένα με το σύστημα on-line, και εξοπλισμένα με μηχανές αυτόματης εξυπηρέτησης (ATM's), διεκπεραιώνει κάθε είδους τραπεζική εργασία με την ταχύτητα που εσείς απαιτείτε από την Τράπεζά σας.

Η **ΙΟΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ** είναι στελεχωμένη με ικανούς και ειδικευμένους υπαλλήλους που περιμένουν να σας εξυπηρετήσουν, να συζητήσουν μαζί σας, να σας υποδείξουν τους αποτελεσματικότερους τρόπους πραγματοποίησης όλων των τραπεζικών σας συναλλαγών.

Σήμερα η **ΙΟΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ** από τα καταστήματά της σας προσφέρει και σύγχρονες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες μέσω των θυγατρικών της εταιριών

- ΙΟΝΙΚΗ ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ● ΙΟΝΙΚΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ●
- ΙΟΝΙΚΗ FINANCE ● ΙΟΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ ● ΙΟΝΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ

Η **ΙΟΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ** ήρθε τώρα ακόμα πιο κοντά σας.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

1) Οι εγγραφές για τα χορευτικά τμήματα άρχισαν και συνεχίζονται Δευτέρα και Τετάρτη 6-8 μ.μ. και Κυριακή 5-8 μ.μ.

2) Το τελευταίο διάστημα (Οκτώβριος 1997) δόθηκαν 9 φιάλες αίμα σε 4 χωριανούς μας. Καλό είναι να ενισχύεται η Τράπεζα Αίματος με νέες φιάλες. Τον τρόπο τον έχουμε περιγράψει σε προηγούμενα φύλλα.

3) Το Θεατρικό Τμήμα του Συλλόγου μας θ' αρχίσει τις πρόβες για το ανέβασμα θεατρικού έργου τις προσεχείς ημέρες. Όσοι επιθυμούν να παίξουν το θίασο του Συλλόγου μας και να δοκιμάσουν τις υποκριτικές τους δυνατότητες είναι ευπρόσδεκτοι. Πρέπει όμως να γνωρίζουν ότι αυτό συνεπάγεται διάθεση χρόνου από τις προσωπικές και επαγγελματικές τους δραστηριότητες.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Το Δ.Σ. της Αθλητικής Ένωσης Πραμαντών αισθάνεται την υποχρέωση να ευχαριστήσει τον συμπατριώτη μας Δήμαρχο Κηφισιάς κ. Κων/νο Τασιούλα για την ενεργό συμπαράσταση προς την Α.Ε. Πραμαντών.

Για το Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος
Σπ. Γεροδήμος

Ο Γ. Γραμματέας
Κ. Λιάνος